

Fortegnelsen over ejerne (aktiebogen i et aktieselskab, anpartshaverfortegnelsen i et anpartsselskab) skal føres af selskabet eller af en person, der er benævnt i vedtægterne. Aktionærer, der ejer mere end 5 pct. af aktierne, er forpligtet til at give meddelelse til selskabet, som opfører dem i en storaktionærfortegnelse. Storaktionærfortegnelsen er offentligt tilgængelig ved skriftlig henvendelse til selskabet og mod betaling af et eventuelt gebyr til dækning af udskriftens fremstilling og forsendelse. For anpartsselskaber er der alene offentlighed om ejerandele i anpartsselskaber med en selskabskapital på mere end kr. 500.000.

2.4.3.2. Forslagets indhold

Det foreslås, at det skal være muligt at udstede stykkaktier og stykanparter. En stykkaktie eller en stykanpart angiver, hvor stor en del af selskabskapitalen den pågældende aktionær eller anpartshaver »ejer«. Dette kan opfattes som en mere logisk værdiangivelse end den traditionelle nominelle værdi, der som regel ikke afspejler værdipapirets aktuelle værdi (kursværdien). Kapitalselskaber vil efter forslaget kunne vælge mellem, om kapitalandele i selskabet skal udstedes med nominal værdi eller som stykkapitalandele.

Forslaget ophæver både det gældende forbud mod stemmeløse aktier og begrænsningen i, hvor stor en forskel der må være på stemmeretten for aktier. Interessen for aktieinvestering er stigende og ganske udbredt, og der synes ikke at være grund til at frygte, at udstedelsen af stemmeløse aktier vil fortrænge udstedelsen af aktier med stemmerettigheder.

Udviklingen er gået i retning af at afskaffe aktiebrev, og værdien af at bevare aktiebrev i papirform antages at være begrænset. Det foreslås derfor at afskaffe kravet om udstedelse af aktiebrev. Generalforsamlingen vil fortsat med simpelt flertal kunne beslutte at udstede aktiebrev. Samtidig foreslås det, at anpartsselskaber tilsvarende skal kunne beslutte at udstede anpartsbeviser. Princippet om, at anparter ikke kan udbydes til offentligheden, vil fortsat være gældende, og betydningen heraf er præciseret i forslaget.

Det foreslås, at de gældende regler om domstolskontrol af urimelige vilkår for forkøbsret udvides til også at gælde anpartsselskaber, og at proceduren for reglerne om udmeldelse af syns- og skønsmand gøres mere effektiv.

Registrering af samtlige ejeroplysninger skal fortsat foretages af selskabet i en ejerbog, der erstatter den hidtidige aktiebog og anpartshaverfortegnelse. Selskabet skal have mulighed for at føre ejerbogen ved direkte indberetning til Erhvervs- og Selskabsstyrel-

sen. Der foreslås ens regler for aktie- og anpartsselskaber på dette område.

Det foreslås, at oplysninger om kapitalejere, der besidder mere end 5 pct. af kapitalandelene, skal være direkte tilgængelige online gennem et ejerregister i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen uafhængigt af størrelsen af selskabets kapital. Samtidig foreslås det, at reglerne udvides til at gælde alle anpartsselskaber. I aktieselskaber vil det fortsat være muligt at være anonym aktionær både overfor selskabet og offentligheden samt at anvende nominee-ordninger for aktionærer, der besidder mindre end 5 pct. For anpartsselskaber vil det fortsat være muligt at være anonym overfor offentligheden ved besiddelser på under 5 pct.

2.4.4. Indløsning og omsættelighedsbegrænsninger

2.4.4.1. Gældende ret

Siden 1996 har en aktionær, der ejer 9/10 af såvel kapitalen som af stemmerne, kunnet indløse de øvrige aktionærer. Der er ikke tilsvarende regler i anpartsselskabsloven. Udnyttelsen af denne indløsningsret forudsætter, at beslutningen træffes af majoritetsaktionæren og ledelsen i fællesskab.

Der har imidlertid været nogen tvivl om afgrænsningen mellem aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, der omhandler den situation, at aktionærene forpligtes til at lade deres aktier indløse uden for tilfælde af selskabets opløsning, og den egentlige tvangsindløsningsbestemmelse i aktieselskabslovens § 20 b. Det centrale spørgsmål er, om aktieselskabslovens § 79, stk. 2, nr. 3, kan udnyttes til kun at tvangsindløse en del af minoritetsaktionærene, selvom tvangsindløsningsbestemmelsen i § 20 b ikke kan begrænses til kun at omfatte en del af minoritetsaktionærene.

En nedsættelse af selskabskapitalen ved indløsning af kapitalandele efter bestemte regler – en såkaldt amortisation – sker i dag ved en kompliceret proces. Bestyrelsen – eller ledelsen i et anpartsselskab – kan træffe beslutning om gennemførelse af amortisationen, fordi det er en på forhånd planlagt kapitalnedsættelse. Amortisationen kan gennemføres uden, at der skal offentliggøres en meddelelse til kreditorerne, såfremt visse krav er opfyldt, herunder reglerne om henlæggelse til en særlig fond.

2.4.4.2. Forslagets indhold

Selvom anparter ikke kan udbydes offentligt, er det fundet hensigtsmæssigt at tillægge anpartshavere de samme rettigheder og pligter som aktionærer, hvad angår tvangsindløsning og indløsningsret. Herved undgås tvivl om, hvad der gælder i de situationer, hvor